

برنامه اعتباربخشی بیمارستانی و اثربخشی آن در ارزیابی بیمارستان های نظامی Hospital Accreditation Program and Its Effectiveness in Evaluating Military Hospitals

احسان تیمورزاده*، منصور بابایی

Ehsan Teymourzadeh*, Mansour Babaei

مرکز تحقیقات مدیریت سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، تهران، ایران

Health Management Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran

سرمقاله

با توجه به مسئولیت دولتها در قبال سلامت جامعه، تمامی آنها موظف به ایجاد و تقویت نظام های سلامت اثربخش و پاسخگو در قبال نیازهای گیرندگان خدمات خود می باشند. یکی از مؤثرترین ابزارهای مورد استفاده برای نیل به این هدف، تقویت سیستم ارزشیابی نظام سلامت است که برای این منظور از رویکردهای مختلفی استفاده می شود. اعتباربخشی یکی از سیستم های ارزشیابی نظام سلامت می باشد که بدلیل تأثیرات فراوان بر طیف گسترده ای از شاخص های ارزیابی در خدمات سلامت به طور فزاینده ای در کانون توجه متولیان و ارایه کنندگان خدمات بهداشتی و درمانی در سراسر دنیا قرار گرفته است (۱). در ایران نیز برنامه اعتباربخشی بیمارستانی در سال ۱۳۸۹ توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین و در سال ۱۳۹۱، بیمارستان ها بر اساس آن مورد ارزیابی قرار گرفتند. این برنامه در سال ۱۳۹۵ با توجه به انتقادات صورت گرفته از جمله تاکید بیش از حد بر مستندسازی سازی و دخالت نداشتن گروه های شغلی بویژه پزشکان، مورد بازبینی قرار گرفت. بعد از آن وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در اواسط سال ۱۳۹۵ ویرایش جدید استانداردهای اعتباربخشی که در آن کاهش مستندسازی و تعداد سنجه ها، بیمار محوری، بهبود مستمر کیفیت و توانمندسازی به طور جدی مورد توجه قرار گرفته بود را به دانشگاه های علوم پزشکی ابلاغ نمود (۲). در این میان، موضوع قابل تأمل آن است که، بیمارستان ها اعم از آموزشی و غیرآموزشی، نظامی، دولتی، خصوصی، خیریه و

عمومی با سنجه های یکسان مورد اعتبارسنجی قرار می گیرند؛ حال آنکه بیمارستان های نظامی به دلیل مأموریت ها و خدمات متفاوتی که در ارتباط با پذیرش بیماران خاص و یا مواجهه با بحران های بیولوژیک، شیمیایی و هسته ای دارند از ویژگی های خاصی نیز برخوردار می باشند که می بایستی بر اساس سنجه های خاص خود مورد اعتبارسنجی قرار گیرند. بنابراین یکی از چالش های جدی برنامه اعتباربخشی استفاده از یک مجموعه استاندارد واحد برای ارزیابی برنامه ها و سازمانها در محیطهای متفاوت می باشد (۳). لذا با توجه به ویژگی های متمایز بیمارستان های نظامی به لحاظ ساختار، سازمان، نیروی انسانی، نوع و میزان تجهیزات، ضروری است که مدیریت سنجش عملکرد، شناسایی مشکلات و توان بالقوه در بیمارستان های نظامی به دلیل ماهیت عملکردی و مأموریتی امری متفاوت در نظر گرفته شود. به طوری که رسالت پاسخگویی به مشتریان در بیمارستان های نظامی در کمترین زمان، با بهترین کیفیت و کمترین هزینه به انجام رسد (۴و۵). از این رو پیشنهاد می شود در تدوین سنجه های اعتباربخشی برای ارزیابی بیمارستان های نظامی، به استانداردهای ساختاری، فرآیندی و پیامدی متناسب با مأموریت، ساختار و سازمان آنها که ارایه خدمات بهداشتی و درمانی، مدیریت و نتایج آنها را تبیین و امکانپذیر می نماید با تاکید بر پدافند غیرعامل و جنگ های ناهمتر از توجه خاص گردیده و سنجه های ویژه این حوزه توسط معاونت بهداشت و درمان ستاد کل نیروهای مسلح با همکاری دانشگاه های علوم پزشکی نظامی و بیمارستان های آنها، طراحی و جهت اجرا به مبادی ذیربط پیشنهاد گردد.

منابع

1. Tabrizi J, Gharibi F. Systematic study of accreditation models for designing a national model. Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences. 2011;16(3):95-109.

2. Bahadori M, Ravangard R, Alimohammadzadeh K. The accreditation of hospitals in Iran. Iranian Journal of Public Health. 2015;44(2):295-6.

3. Cerqueira M. A literature review on the benefits, challenges and trends in accreditation as a quality assurance system. 2006.

*نویسنده مسئول: احسان تیمورزاده. پست الکترونیک: ehsanteymourzadeh@yahoo.com

دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۷/۱۹ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۴/۳۱

4. Bahadori M, Raadabadi M, Teymourzadeh E, Yaghoubi M. Confirmatory factor analysis of the herzberg job motivation model for workers in the military health organizations of Iran. *Journal of Military Medicine*. 2015;17(2):65-71.

5. Yaghoubi M, Fini SHA, Rahmati-Najarkolaei F. The Relationship between Customer Knowledge Management (CKM) on Customer Relationship Management (CRM) Tasks in a Military Hospital. *Journal of Military Medicine*. 2017;18(4):308-15..